Εφαρμογές Η/Υ

3ο Μάθημα

- Σύνθετοι τύποι αντικειμένων
  - ∘ Πλειάδες
  - Σύνολα
  - ∘ Λεξικά
- Μορφοποιημένη Έξοδος (οθόνη, αρχείο)
- Είσοδος δεδομένων από αρχείο

Ν. Λαγαρός, Θ. Στάμος, Χ. Φραγκουδάκης

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Πλειάδες

```
>>> t = 12345, 54321, 'hello!'
>>> t[0]
12345
>>> t
(12345, 54321, 'hello!')
>>> u = t, (1, 2, 3, 4, 5) # Οι πλειάδες μπορεί να είναι εμφωλευμένες
>>> u
((12345, 54321, 'hello!'), (1, 2, 3, 4, 5))
>>> t[0] = 88888 # Οι πλειάδες δεν μεταλλάσσονται
Traceback (most recent call last):
   File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
>>> v = ('a', [3, 2, 1]) # Μπορεί να περιέχουν αντικείμενα που μεταλλάσσονται
>>> ν
('a', [3, 2, 1])
```

- Μια σειρά αντικειμένων που χωρίζονται με κόμματα
- Πρόσβαση στα στοιχεία με δεικτοδότηση (όπως στις λίστες)
- Δεν μεταλλάσσονται με την ανάθεση στα στοιχεία τους (immutable)
- Ενδεχομένως περιέχουν αντικείμενα που μεταλλάσσονται με την ανάθεση

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Πλειάδες

```
>>> alist = [1, 2, 3]
>>> atuple = 1, 2, 3, alist
>>> atuple
(1, 2, 3, [1, 2, 3])
>>> atuple[0] = 'one'
Traceback (most recent call last):
   File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
>>> atuple[3] = 'alist like [1, 2, 3]'
Traceback (most recent call last):
   File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
>>> atuple[3][0] = 'one'
>>> atuple
(1, 2, 3, ['one', 2, 3])
```

- Οι πλειάδες δεν μεταλλάσσονται με την ανάθεση στα στοιχεία τους
- Όμως το atuple[3] είναι μια λίστα που μεταλλάσσεται με την ανάθεση
- [1, 2, 3]

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Πλειάδες

- Κενή πλειάδα, πλειάδα με ένα μόνο στοιχείο
- Μια συνάρτηση μπορεί να επιστρέψει πολλές τιμές σε μια πλειάδα
- Συσκευασία αντικειμένων σε πακέτο (tuple packing)
- Αποσυσκευασία αντικειμένων από το πακέτο (tuple unpacking)
- Η πολλαπλή ανάθεση είναι ένας συνδυασμός του tuple packing/unpacking

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Σύνολα

```
>>> basket = {'apple', 'orange', 'apple', 'pear', 'orange', 'banana'}
                                      # Δεν υπάρχουν διπλά αντικείμενα
>>> print(basket)
{'orange', 'banana', 'pear', 'apple'}
>>> 'orange' in basket
                                      # γρήγορος έλεγχος εγκλεισμού στο σύνολο
True
>>> 'crabgrass' in basket
False
>>> a = set('abracadabra')
                           # Το σύνολο γραμμάτων του 'abracadabra'
>>> b = set('alacazam')
                                      # Το σύνολο γραμμάτων του 'alacazam'
>>> a
{'a', 'r', 'b', 'c', 'd'}
>>> a - b
                                      # Διαφορά συνόλων
{'r', 'd', 'b'}
                                      # Ένωση συνόλων
>>> a | b
{'a', 'c', 'r', 'd', 'b', 'm', 'z', 'l'}
                                      # Τομή συνόλων
>>> a & b
{'a', 'c'}
>>> a ^ b
                                      # Συμμετρική διαφορά συνόλων
{'r', 'd', 'b', 'm', 'z', 'l'}
>>> # Περιγραφές συνόλων όπως και στις λίστες
>>> a = {x for x in 'abracadabra' if x not in 'abc'}
>>> a
{'r', 'd'}
```

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Σύνολα

```
>>> from math import sqrt
>>> n = 100
>>> sqrt_n = int(sqrt(n))
>>> no_primes = {j for i in range(2, sqrt_n) for j in range(i*2, n, i)}
>>> no_primes
{4, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99}
>>> primes = {i for i in range(n) if i not in no_primes}
>>> print(primes)
{0, 1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43, 47, 53, 59, 61, 67, 71, 73, 79, 83, 89, 97}
```

- Κόσκινο του Ερατοσθένη: εύρεση όλων των πρώτων αριθμών έως το n
  - Όλα τα πολλαπλάσια των αριθμών δεν είναι πρώτοι αριθμοί
  - Σχηματίζουμε το σύνολο των μη πρώτων αριθμών
  - $\circ$ Πρώτοι αριθμοί είναι όλοι οι αριθμοί έως το n που δεν είναι μη πρώτοι

```
>>> tel = {'jack': 4098, 'sape': 4139}
>>> tel['guido'] = 4127
>>> tel
{'sape': 4139, 'guido': 4127, 'jack': 4098}
>>> tel['jack']
4098
>>> del tel['sape']
>>> tel['irv'] = 4127
>>> tel
{'guido': 4127, 'irv': 4127, 'jack': 4098}
>>> list(tel.keys()) # ισοδύναμα [key for key in tel.keys()]
['irv', 'guido', 'jack']
>>> sorted(tel.keys())
['guido', 'irv', 'jack']
>>> 'guido' in tel # έλεγχος εγκλεισμού για το κλειδί 'guido'
True
>>> 'jack' not in tel
False
```

- Τα λεξικά είναι συλλογές αντικειμένων σε "ονοματισμένες" θέσεις (κλειδιά)
- Τα κλειδιά είναι μοναδικά και δεν μπορεί να είναι τύποι που μεταλλάσσονται

```
>>> city = {"New York City":8175133, "Los Angeles": 3792621, "Washington":
632323, "Chicago": 2695598, "Toronto":2615060, "Montreal":11854442, "Ottawa":
883391, "Boston":62600}
>>> city["New York City"]
8175133
>>> city["Toronto"]
2615060
>>> city["Boston"]
62600
>>> city["Detroit"] # Ένα κλειδί πρέπει να έχει οριστεί για να χρησιμοποιηθεί
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in
KeyError: 'Detroit'
>>> city # Δεν υπάρχει διάταξη στα περιεχόμενα του λεξικού
{'Toronto': 2615060, 'Ottawa': 883391, 'Los Angeles': 3792621, 'Chicago':
2695598, 'New York City': 8175133, 'Boston': 62600, 'Washington': 632323,
'Montreal': 11854442}
```

- Ένα κλειδί πρέπει να έχει οριστεί για να χρησιμοποιηθεί
- Στα λεξικά δεν υπάρχει διάταξη σε αντίθεση με τις πλειάδες και τις λίστες

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Λεξικά

```
>>> food = {"ham" : "yes", "egg" : "yes", "spam" : "no" }
>>> food
{'egg': 'yes', 'ham': 'yes', 'spam': 'no'}
>>> food["spam"] = "yes"
>>> food
{'egg': 'yes', 'ham': 'yes', 'spam': 'yes'}
```

• Ενώ τα κλειδιά είναι διαφορετικά οι τιμές μπορεί να επαναλαμβάνονται

```
>>> # Ένα αγγλογερμανικό λεξικό
... en_de = {"red": "rot", "green": "grün", "blue": "blau", "yellow":"gelb"}
>>> # Ένα γερμανογαλλικό λεξικό
... de_fr = {"rot": "rouge", "grün": "vert", "blau": "bleu", "gelb":"jaune"}
>>> print("The German word for red is:", en_de["red"])
The German word for red is: rot # Αγγλικά -> Γερμανικά
>>> print("The French word for the German word rot is:", de_fr["rot"])
The French word for the German word rot is: rouge # Γερμανικά -> Γαλλικά
>>> print("The French word for red is:", de_fr[en_de["red"]])
The French word for red is: rouge # Αγγλικά -> Γαλλικά μέσω των Γερμανικών
```

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Λεξικά

```
>>> # Ένα αγγλογερμανικό λεξικό
... en_de = {"red": "rot", "green": "grün", "blue": "blau", "yellow":"gelb"}
>>> # Ένα γερμανογαλλικό λεξικό
... de_fr = {"rot": "rouge", "grün": "vert", "blau": "bleu", "gelb":"jaune"}
>>> print("The German word for red is:", en_de["red"])
The German word for red is: rot # Αγγλικά -> Γερμανικά
>>> print("The French word for the German word rot is:", de_fr["rot"])
The French word for the German word rot is: rouge # Γερμανικά -> Γαλλικά
>>> print("The French word for red is:", de_fr[en_de["red"]])
The French word for red is: rouge # Αγγλικά -> Γαλλικά μέσω των Γερμανικών
```

Ανέκδοτο των γλωσσολόγων για τους αυτόματους μεταφραστές:

Δώθηκε στον αυτόματο μεταφραστή η έκφραση:

The spirit is strong but the flesh is weak

Ζητήθηκε η μετάφραση στα Ρωσικά και από τα Ρωσικά πίσω στα Αγγλικά:

The vodka is good but the meat is rotten

```
"2" : "..---", "3" : "...--", "4" : "....-", "5" : ".....", "6" : "-....", "7" : "---..", "8" : "---..", "9" : "----.", "." : ".--.--", "," : "-----"}
>>> message = 'ATTACK.TOMMOROW.AT.500.HOURS'
>>> for letter in message:
          print(morse[letter], end=" ")
>>> len(morse)
38
>>> "a" in morse
False
>>> "A" in morse
True
>>> "a" not in morse
True
```

```
>>> dishes = ["pizza", "sauerkraut", "paella", "hamburger"]
>>> countries = ["Italy", "Germany", "Spain", "USA"]
>>> country_specialities = list(zip(countries, dishes))
>>> print(country_specialities)
[('Italy', 'pizza'), ('Germany', 'sauerkraut'), ('Spain', 'paella'),
('USA', 'hamburger')]
>>> country_specialities_dict = dict(country_specialities)
>>> print(country_specialities_dict)
{'USA': 'hamburger', 'Germany': 'sauerkraut', 'Italy': 'pizza',
'Spain': 'paella'}
```

- Μετατροπή λιστών σε λεξικά
- Η συνάρτηση zip() λειτουργεί όπως το φερμουάρ: δημιουργεί πλειάδες με πρώτο στοιχείο από την πρώτη και δεύτερο από τη δεύτερη λίστα
- list(zip(countries, dishes)) δημιουργεί μια λίστα πλειάδων
- dict(country_specialities) δημιουργεί λεξικό από τη λίστα πλειάδων:
  - Κλειδιά είναι τα πρώτα στοιχεία της πλειάδας
  - Τιμές είναι τα δεύτερα στοιχεία της πλειάδας

```
>>> knowledge = {"Frank": {"Perl"}, "Monica": {"C", "C++"}}
>>> knowledge2 = {"Guido":{"Python"}, "Frank":{"Perl", "Python"}}
>>> knowledge.update(knowledge2)
>>> knowledge
{'Frank': {'Python', 'Perl'}, 'Monica': {'C++', 'C'}, 'Guido': {'Python'}}
>>> knowledge.clear()
>>> knowledge
{}
```

- Η μέθοδος update() ενημερώνει ένα λεξικό από ένα άλλο λεξικό
- Η μέθοδος clear() διαγράφει όλα τα περιεχόμενα (κλειδιά και τιμές) του λεξικού

```
>>> knights = {'gallahad': 'the pure', 'robin': 'the brave'}
>>> for key, value in knights.items(): # Διατρέχει τιμές και κλειδιά
... print(key, value)
gallahad the pure
robin the brave
>>> for key in knights.keys(): # Διατρέχει τα κλειδιά
... print(key)
gallahad
robin
>>> for value in knights.values(): # Διατρέχει τις τιμές
... print(value)
the pure
the brave
```

- Μέθοδοι που διατρέχουν το λεξικό
- Μέθοδος items()
- Μέθοδος keys()
- Μέθοδος values()

- Πολυπλοκότητα αναζήτησης
- adict και alist περιέχουν την ίδια πληροφορία
- Η αναζήτηση στην alist ενδεχομένως να εξαντλήσει όλα τα ζεύγη ($\mathrm{O}(n)$)
- ullet Η αναζήτηση στο ullet επιστρέφει άμεσα το αποτέλεσμα ($\mathrm{O}(1)$)

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Λεξικά

Πέτρα-Ψαλίδι-Χαρτί.

```
playera = input("πέτρα, ψαλίδι ή χαρτί; (<math>παίκτης Α) ")
playerb = input("πέτρα, ψαλίδι ή χαρτί; (<math>παίκτης Β) ")
if playera == playerb:
        print("Ισοπαλία!")
elif playera == "πέτρα":
    if playerb == "\psi \alpha \lambda i \delta \iota":
        print("Κερδίζει ο παίκτης Α!")
    else:
        print("Κερδίζει ο παίκτης Β!")
elif playera == "ψαλίδι":
    if playerb == "xaptí":
        print("Κερδίζει ο παίκτης Α!")
    else:
        print("Κερδίζει ο παίκτης Β!")
elif playera == "xaptí":
    if playerb == "πέτρα":
        print("Κερδίζει ο παίκτης Α!")
    else:
        print("Κερδίζει ο παίκτης Β!")
```

Υπάρχει πιο κομψή λύση με χρήση λεξικού

Σύνθετοι τύποι αντικειμένων: Λεξικά

```
wins = {
    'nέτρα': 'ψαλίδι',
    'ψαλίδι': 'xαρτί',
    'xαρτί': 'nέτρα'
}

playera = input("πέτρα, ψαλίδι ή χαρτί; (παίκτης Α) ")
playerb = input("πέτρα, ψαλίδι ή χαρτί; (παίκτης Β) ")

if playera == playerb:
    print("Ισοπαλία!")
elif wins[playera] == playerb:
    print("Κερδίζει ο παίκτης Α!")
else:
    print("Κερδίζει ο παίκτης Β!")
```

Με τη χρήση του λεξικού wins εξετάζουμε άμεσα αν η επιλογή του πρώτου παίκτη κερδίζει την επιλογή του δεύτερου, αλλιώς κερδίζει ο δεύτερος.

```
>>> a = 'abcdefghijklmnopqrstuvwxyzABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ'
>>> b = 'nopqrstuvwxyzabcdefghijklmNOPQRSTUVWXYZABCDEFGHIJKLM'
>>> rot13e = dict(list(zip(a,b))) # Δημιουργία λεξικού για την κωδικοποίηση
>>> rot13d = dict(list(zip(b,a))) # Δημιουργία λεξικού για την αποκωδικοποίηση
>>> encrypt = {ord(k):ord(v) for k,v in rot13e.items()}
>>> decrypt = {ord(k):ord(v) for k,v in rot13d.items()}
>>> 'Caesar cipher? I much prefer Caesar salad!'.translate(encrypt)
'Pnrfne pvcure? V zhpu cersre Pnrfne fnynq!'
>>> 'Pnrfne pvcure? V zhpu cersre Pnrfne fnynq!'.translate(decrypt)
'Caesar cipher? I much prefer Caesar salad!'
```

- Στοιχειώδης κρυπτογραφία. Κώδικας του Ιούλιου Καίσαρα (Caesar cipher)
- Λέγεται ότι έτσι επικοινωνούσε ο Ιούλιος Καίσαρας με τους στρατηγούς του
- Αντικαθιστούσε κάθε γράμμα "κυλώντας το κυκλικά" 13 θεσεις
- ord(char) είναι ο αύξοντας αριθμός του char στον πίνακα χαρακτήρων
- Η μέθοδος translate(d) "μεταφράζει" ανάλογα με το λεξικό d που αντιστοιχίζει αύξοντες αριθμούς χαρακτήρων σε άλλους αύξοντες αριθμούς

Μορφοποιημένη Έξοδος

```
>>> '{}, {}, {}'.format('a', 'b', 'c')
'a, b, c'
>>> '{0}, {1}, {2}'.format('a', 'b', 'c')
'a, b, c'
>>> '{2}, {1}, {0}'.format('a', 'b', 'c')
'c, b, a'
>>> '{0}{1}{0}'.format('abra', 'cad')
'abracadabra'
```

- Τα { και } υποδεικνύουν θέσεις που θα δεχτούν τιμές (placeholders)
- Η μέθοδος format λαμβάνει σαν όρισμα μια πλειάδα
  - Αν δεν υπάρχουν νούμερα εντός των { } τα στοιχεία της πλειάδας αντιστοιχίζονται 1-1 με τις θέσεις
  - Αν υπάρχουν νούμερα εντός των { } αναφέρονται στους δείκτες θέσεων της πλειάδας και μπορεί να έχουν οποιαδήποτε σειρά
  - Οι θέσεις που δέχονται τιμές μπορεί να επαναλαμβάνουν τους δείκτες θέσεων της πλειάδας

Μορφοποιημένη Έξοδος

- {0:2d}: το 1ο όρισμα είναι αριθμός και εμφανίζεται σε εύρος 2 χαρακτήρων
- {1:2d}: το 2ο όρισμα είναι αριθμός και εμφανίζεται σε εύρος 3 χαρακτήρων
- {2:2d}: το 3ο όρισμα είναι αριθμός και εμφανίζεται σε εύρος 4 χαρακτήρων

Μορφοποιημένη Έξοδος

```
>>> '{:,}'.format(1234567890) # Χρησιμοποιεί το , για να χωρίζει τις χιλιάδες
'1,234,567,890'
>>> coord = (3, 5) # Ένα όνομα πλειάδας πρόκειται να περάσει όρισμα στη format
>>> X: \{0[0]\}; Y: \{0[1]\}'.format(coord) # Πρόσβαση στις θέσεις του ονόματος
'X: 3; Y: 5'
>>> '{:<30}'.format('left aligned')</pre>
                                   # Αριστερή στοίχιση σε εύρος 30 χαρακτήρων
'left aligned
>>> '{:>30}'.format('right aligned')
                  right aligned' # Δεξιά στοίχιση σε εύρος 30 χαρακτήρων
>>> '{:^30}'.format('centered')
                                   # Στοίχιση στο κέντρο σε εύρος 30 χαρακτήρων
            centered
>>> '{:*^30}'.format('centered')
'**********centered********
                                  # Χρησιμοποιεί το '*' αντί του ' '
>>> points = 19
                                   # Εμφάνιση ποσοστού με δύο δεκαδικά ψηφία
>>> total = 22
>>> 'Correct answers: {:.2%}'.format(points/total)
'Correct answers: 86.36%'
>>> # Εμφάνιση του 42 σε διάφορες αριθμιτικές βάσεις:
... 'int: {0:d}; hex: {0:x}; oct: {0:o}; bin: {0:b}'.format(42)
'int: 42; hex: 2a; oct: 52; bin: 101010'
```

Μορφοποιημένη έξοδος σε αρχείο

```
afile = open('output.txt', 'w')
for x in range(1,11):
    afile.write('{0:2d} {1:3d} {2:4d}\n'.format(x, x*x, x*x*x))
afile.close()
```

- open(output,txt, 'w') ανοίγει το αρχείο output.txt για έξοδο
- Η παράμετρος 'w' σημαίνει ότι τα περιεχόμενα του output.txt θα αντικατασταθούν
- Η μέθοδος write "τυπώνει" στο αρχείο
- Το \n είναι ο χαρακτήρας "αλλαγή γραμμής"

Μορφοποιημένη έξοδος σε αρχείο

```
afile = open('output.txt', 'a')
afile.write('{:^3} {:^6} {:^6}\n'.format('x', 'x**2', 'x**3'))
afile.write('=== =======\n')

for x in range(1,11):
    afile.write('{0:3d} {1:6d} {2:6d}\n'.format(x, x*2, x**3))
afile.close()
```

 Η παράμετος 'a' σημαίνει ότι η έξοδος στο αρχείο θα γίνει μετά την τελευταία γραμμή του (θα διατηρηθούν τα περιεχόμενά του)

Είσοδος δεδομένων από αρχείο

```
Apxείο Κόμβων (komvoi.txt)

K1 0.0 0.0

K1 0.0 0.0

PK1 K1 K2

FX2 3.0 0.0

PK2 K2 K3

FX3 6.0 0.0

PA1 K4 K5

PA1 L5 2.0

PA1 K1 A1

PA2 A1 K2

PA3 K2 A2

PA4 A2 K3
```

```
kdict={} # Αρχικοποίηση του λεξικού των κόμβων
for line in open('komvoi.txt'): # Άνοιγμα αρχείου για ανάγνωση
    alist = line.strip().split(' ') # Δημιουργεί λίστα με τα "κομμάτια" του line
    name = alist[0]
    coords = (float(alist[1]), float(alist[2]))
    kdict[name] = coords
```

Ερωτήσεις;

